

En helhet bestående av tre teman för att känna igen och använda sina egna och kompisarnas styrkor.
förskolan och åk 1–3

Jag + du = vi

UF Stigen för företagsamhetsfostran

Ung Företagsamhet rf erbjuder pedagogiska lärmiljöer och inlärningshelheter som stöder undervisningen från förskolan till högskolan.

Bekanta dig med alla UF-program: ungforetagsamhet.fi

@nuoriyrittäjyys #Jagduvi

Kontakta ett regionkontor nära dig!

Ung Företagsamhet rf. (UF) finns över hela Finland, från söder till norr, genom ett nationellt kansli i Helsingfors och flera regionala kontor. Vi har över 20 engagerade medarbetare, till hjälp för elever och lärare, med bred kompetens inom entreprenörskap och kontakter till näringslivet.

UF:s regionkontor runtom i landet ordnar skolningar i UF-programmen för lärare, ger råd i hur man tar i bruk programmen och ordnar regionala evenemang i anslutning till UF-programmen. Ett exempel är de regionala Våga vara företagsam – semifinalerna där man väljer ut de bästa UF-företagen till Våga vara företagsam - finalen. Kontaktuppgifterna till närmaste UF-kontor hittar du på adressen nuoriyrittajyys.fi/sv/kontakta-oss.

Förläggare: Ung Företagsamhet rf, Helsingfors
Redaktion: Virpi Utriainen, Kaisa Myllylä,
Erja Anttonen och UF-arbetsgruppen
Layout: Anne Jokisaari
Översättning: Tom Nyman
Tilläggsuppgifter: ungforetagsamhet.fi

Välkommen med i programmet Jag + du = vi

Med hjälp av programhelheten Jag + du = vi för förskolan och årskurserna 1–3 stöder man tillväxten som människa, glädjen i att lära sig och inse saker, en spirande sund självkänsla och utveckling av samarbetsfärdigheterna i enlighet med målen för företagsamhetsfostran så att man lär sig genom att själv göra saker. Barnen bekantar sig med sina egna styrkor, kompisarnas färdigheter och agerande i grupp. Uppgifterna i programmet bygger på aktivitet. Hos barnet stöds utvecklingen av uthållighet, kreativitet, ansvarstagande för sitt eget görande, iakttagande av andra, upptäckande av sina egna färdigheter och en företagsam inställning.

Programmets mål stöder målen i läroplanen med hänseende till mångsidiga kompetenser och samarbetet mellan hem och skola. Teman och innehållsområden stöder också undervisningen av basfärdigheter inom informations- och kommunikationsteknologi, utan att förglömma grunderna i kodning. Programmet Jag + du = vi ger lärare redskap till undervisning av mångsidiga kompetenser och till samarbete som kombinerar olika läroämnen.

Lärarens guide presenterar programmets tre teman som t.ex. kan genomföras som helheter för en lektion. I guiden presenteras också hur man kan främja samarbetet mellan hem och skola genom att bjuda in föräldrar och representanter för arbetslivet. Arbetslivsrepresentanten eller föräldern berättar sin egen historia för barnen, för fram sina färdigheter, styrkor och egenskaper som behövs i hans arbete. Barnen får fritt fråga, undra och inspireras genom en ny slags inlärningsituation.

Utnyttja Mätaren för entreprenörskapsfostran

Mätaren är ett självutvärderingsverktyg för rektorer och lärare inom den grundläggande utbildningen och andra stadiet. Med hjälp av Mätaren kan man bedöma och utveckla sin egen och läroinrättningens entreprenörskapsfostran.

Mätaren är kostnadsfri och det lönar sig att reservera ca 15 minuter till att svara.

www.lut.fi/mittaristo

Innehåll

Handledning i att använda programmet.....	4
Programsammanfattning	6
Öppna dörren för utomstående aktörer.....	7
UF LP -stigen	8
Programmets teman:	
1 Jag	12
2 Du.....	14
3 Vi	16
Följande UF-steg.....	19

Handledning i att använda programmet

Material

Lärarguiden beställs hos Ung Företagsamhet rf (UF). Programmets övriga tilläggsmaterial finns på hemsidorna där man bland annat kan bekanta sig med och printa ut:

- informationsbrevet Hälsningar hem för föräldrarna
- dokumentet mina färdigheter
- intyget
- UF LP-sammandraget där du närmare ser länken mellan olika läroämnen och programhelheten
- dokumentet stök och aktivitet mha uppgifter
- uppgiftspappret mästarkodaren
- länkar och tips till användning av digitala verktyg

nuoriyrittajyys.fi/sv/program

➔ Jag + du = vi

Genom att följa våra kanaler på sociala medier och hashtaggen #Jagduvi hittar du mera stödmaterial och idéer som andra delat med sig.

@NuoriYrittajyys #Jagduvi

Programsammanfattning

Programsammanfattningen beskriver gången i programmet och den är menad att fungera som hjälp för dig då du tar i bruk programmet. Programmet innehåller tre teman, som kan genomföras i enlighet med målen i läroplanen. Du kan tillämpa innehållen så att de passar dina pedagogiska behov och så att olika ämnen integreras. Du kan genomföra programmet antingen som ett projekt över hela läsåret eller som en lärhelhet över 2–4 veckor. Programmet's teman kan också komplettera existerande mångvetenskapliga lärhelheter.

Teman innehåller

IKT-tips

Lådan innehåller idéer till användning av informations- och kommunikationsteknik som stöd för lärandet. Barnen bekantar sig med användning av informations- och kommunikationsteknik som en del av sin vardag och blir bekanta med säker användning av teknisk apparatur. Lådan innehåller också lätta uppgifter för att lära sig programmering eller kodning och övande av nya slags problemlösningsfärdigheter.

Tilläggsuppgifter

Lådan innehåller tilläggsuppgifter med vars hjälp man kan bekanta sig med ämnet ur olika synvinklar.

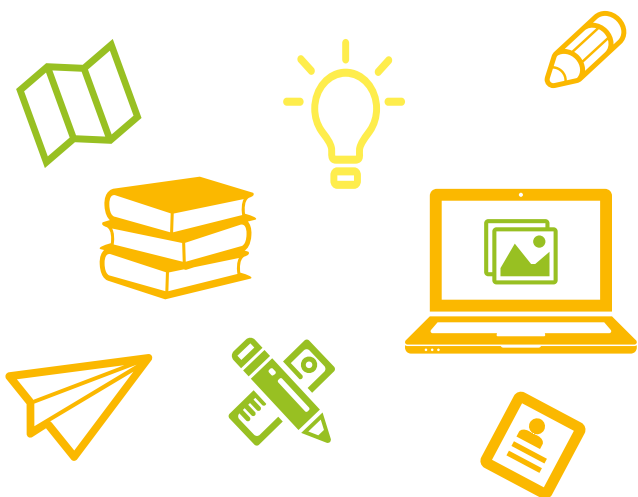
Viktig information

I lådan finns temarelaterat viktigt innehåll samt begrepp och ord med förklaringar.

Portfolion som stöd för den egna inlärningsstigen

Under programmet Jag + du = vi kan eleverna dokumentera sin egen verksamhet och sina egna uppgifter i en portfolio. Läraren kan handleda till att modigt också pröva på digitala redskap för att sammanställa portfolion. Några exempel på hur man kan förverkliga portfolion:

- planera er egen digitala portfolio (blogg)
- knäpa ihop en egen mapp, påse el.dyl.
- återanvänd gamla böcker
- sammanställ en plansch
- gruppens egen webbtidning

Då man sammanställer en digital portfolio lär man sig också kompetensen multilitteracitet (K4) som omnämns i läroplanen. Närmare uppgifter om medieläskunnighet och hur man kan undervisa i det hittar du på våra hemsidor. Kolla bilagan "Tips och länkar till användning av digitala verktyg".

Innan man inleder programmet och under dess gång är det bra att fundera på lärarens och elevens roller:

Läraren

- handleder och leder eleverna in på temat genom att diskutera och ställa frågor
- berättar berättelser och ger praktiska exempel på situationer
- uppmuntrar till att söka information i olika källor och förhålla sig källkritiskt till dem
- gör eleverna bekanta med att leda sig själva och lära sig av andra elever
- uppmuntrar till att diskutera, ställa frågor, debattera och lära sig genom sitt eget agerande
- låter eleven misslyckas, fundera och lära sig av sina egna misstag

Eleven

- bollar med idéer, inspireras, gör och agerar, söker information, begår misstag, löser problem, lär sig genom eget agerande
- lär sig ta reda på saker, söker olika svar, lär sig av sina misstag, och lär sig problemlösning
- lär sig att systematiskt verka i grupp
- bär ansvar som lämpar sig för sin ålder
- uppskattar sig själv och andra som aktiva aktörer

Programsammanfattning

Läroämnescyklingar:

MO = modersmål

MA = matematik

OMG = omgivningslära

GY = gymnastik

BK = bildkonst

Övningsidor

nuoriyrittajyys.fi/sv/ungdomar

➔ Jag + du = vi

Öppna dörren för utomstående aktörer

Längs med UF Stigen för företagsamhetsfostran bekantar vi oss med företagsamhet, kontroll över ekonomin och arbetslivsfärdigheter så att vi lär oss genom vårt eget agerande med hänsyn till olika åldrar. Externa aktörer så som föräldrar eller företagsrepresentanter ger aktuell kunskap om inställning, färdigheter och styrkor som behövs i det egna arbetet. De externa aktörerna är med och skapar en rolig, annorlunda och inspirerande inläringssituation.

Som lärare får du:

1. Stöd för att lära dig innehållen i UF-programmen

Genom att bjuda in en representant för arbetslivet till skolan skapar du ett nytt inläringstillfälle för eleverna. Den person som själv verkar i yrket är den bästa att berätta om färdigheter som behövs i yrket. Endast en frisör vet vad som är relevant i frisörsyrket. Arbetslivsrepresentanten kan berätta om sina egna erfarenheter och om vad hen själv var bra på som barn eller vad hen upplevde utmanande.

2. Bekanta dig med olika yrken tillsammans med barnen

Barnen får bekanta sig med olika yrken på ett roligt och kreativt sätt. En läkare kan komma i sin vita rock med sitt stetoskop kring halsen och berätta om sitt arbete. Berättelserna om läkarens vardag är spännande och för med sig variation i barnens vardag. Barnen får fritt ställa frågor, kommentera och leda diskussionen.

3. Ett starkare samarbete mellan skola och hem

Barnen lever i en mångfacetterad omgivning och har att göra med olika människor. Vilka olika näringsidkare deltar i att bygga upp en trivsamt stad och omgivning? Vad jobbar barnens föräldrar med? Barnens föräldrar är den bästa resursen då man vill engagera externa aktörer som en del av skolans vardag. Föräldrarna kan berätta om sina egna yrken under programmets avslutningsevenemang eller delta genom olika aktiviteter under andra teman.

Skriv upp målen för den gemensamma verksamheten:

- **Kom överens** om en lämplig tidpunkt med gästen. Hen kan inbjudas till avslutningsevenemanget eller under andra teman då man med barnen går igenom egna intressen, olika styrkor och vikten av samarbetsfärdigheter.
- **Diskutera** programmets teman och uppmuntra gästen att inspirerande berätta sin egen berättelse, om de färdigheter som behövs i hans eget arbete eller om vikten av samarbetsfärdigheter.
- **Planera** en fortsättning för samarbetet. När och var kunde ni träffas igen? Kan samarbetet fortsätta under följande UF-program?

Färdigt infobrev om programmet för att skicka till volontärer finns på våra hemsidor.

UF LP -stigen

UF LP-stigen är tänkt som stöd för planering av det egna undervisningsarbetet. På stigen ser du hur programhelheten Jag + du = vi sammankopplas med läroplanen, och du kan komplettera stigen så att den passar dina behov. UF-programhelheterna stöder uppbyggandet av en enhetlig inlärningsstig samt planeringen av mångsidiga kompetenser och mångvetenskapliga lärområden.

Eleverna bekantar sig med sina egna styrkor och olika människor, och stärker den vägen sin interaktionsförmåga. Försök, misstag och kreativa idéer hör till livet. Genom att högakta och stöda dem utvecklar eleven en sund självkänsla. Genom uppgifter som lämpar sig för åldern bekantar man sig med framtidens färdigheter, närmiljön och dess mångfald.

Utvecklande av en sund självkänsla

Lek, glädjen i att lära sig och inse saker, en miljö som stöder uppväxten, att göra saker själv, att pröva på och uppleva saker, försök och misstag, uppmuntran och stöd, högakande av barndomen, närmiljön och dess mångfald

Interaktion och att ta hänsyn till andra

Sociala färdigheter, att agera i olika situationer, utvecklande av fantasin och förmåga till empati

1 Jag

Läroämnen:

K1 – Förmåga att tänka och lära sig

Vi förstår betydelsen av vår egen erfarenhet, vi ställer frågor, lyssnar på andra, undrar och ifrågasätter vårt eget och andras tänkande

K3 – Vardagskompetens

Vi tränar på gott uppförande och lär oss se till att omgivningen är städad och fungerar på olika sätt så att vi stöder både den fysiska och psykiska funktionsförmågan

2 Du

Läroämnen:

K2 – Kulturell och kommunikativ kompetens

Vi samverkar med olika människor, framför egna åsikter, blir bekanta med att respektera andra och godkänna olikhet

LP, förskoleundervisning

LP, årskurserna 1–3,
nybörjarundervisning

LP, för

LP, förskoleundervisning

Att växa till samverkan

Att göra tillsammans, lyssna på andra och fördelning av roller

Ansvarstagande och målinriktad verksamhet

Vi lär oss gemensamma regler, skapar förtroende för varandra och agerar som en grupp där allas insats är viktig för att nå ett gemensamt mål

3
Vi

Avslutnings-
tillfället

LP, årskurserna 1–3,
nybörjarundervisning

Läroämnen:

K6 – Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Vi funderar på begreppen rättvisa, likvärdighet och ömsesidighet och betydelsen av dem i utvecklingen av sociala färdigheter.

K5 – Digital kompetens

Vi tränar på att använda apparater, program och tjänster och lär oss deras användnings- och funktionsprinciper tillsammans genom att pröva på saker

Läroämnen:

K6 – Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Vi samverkar i grupp, tränar på lämpligt åldersanpassat ansvarstagande, får erfarenheter av att planera ett evenemang tillsammans och blir medvetna om vad vi själva är bra på

K7 – Förmåga att delta, påverka och bidra till en hållbar framtid

Vi planerar en verksamhet och stöder gruppens mål som individer

LP, årskurserna 1–3,
nybörjarundervisning

UF LP-sammanfattningen finns på våra hemsidor på adressen: nuoriyrittajyys.fi/sv/program.

Ung Företagsamhet rf eller UF erbjuder daghem, skolor och läroinrättningar pedagogiska lärmiljöer och inlärningshelheter som stöder entreprenörskaps- och konsumentfostran. UF är en icke-vinstbringande förening och hör till den internationella takorganisationen Junior Achievement Worldwide. I Finland inleddes verksamheten år 1995.

UF Stigen för företagsamhetsfostran är en helhet som består av olika studieprogram. Stigen erbjuder praktiska verktyg till att stärka en företagsam attityd, arbetslivsfärdigheter och kontroll över den egna ekonomin hos barn och unga från förskola till högskolenivå. UF-programmen, som stöder målen i läroplanen, genomförs i skolorna som en del av undervisningen. Verksamheten, som bygger på lära genom att göra, stärker också samarbetet mellan unga och näringslivet.

Ta kontakt: info@nuoriyrittajyys.fi

@NuoriYrittajyys #Jagduvi

ungforetagsamhet.fi